

Gudstjeneste Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 10. januar 2021

Kirkedag: 1.s.e.H3K/A

Tekst: Sl 84; Luk 2,41-52

Gudstj under skærpede coronarestriktioner uden sang og nadver

Vi er i Hellig Tre Kongers-tiden. Helt overordnet er temaet for denne del af kirkeåret, at vi ser Jesus som et fuldt og helt menneske, og vi ser ham fuldt og helt i hans guddommelighed. Begge sider af Jesus træder frem i Hellig Tre Kongers-tidens fortællinger om Jesus. Nogle gange er det mere den ene side end den anden, der er i fokus, eller mest fremtrædende. Men begge sider er med. Og søndag efter søndag er det som om, der bygges mere og mere op til klimaks, som kommer på den sidste søndag i Hellig Tre Kongers-tiden, hvor vi skal høre om Jesus og nogle af disciplene m.fl. på det, vi kalder *Forklarelsens bjerg*.

Så i dag og de kommende søndage kan det være en god ting at have i baghovedet, at vi bevæger os længere og længere væk fra julen, hvor vi hørte om barnet født i Betlehem. Og nu bliver det så skridt for skridt – for nu at bruge et fint ord om det – nu bliver det så åbenbart, vist for os, at dette barn er Guds Søn, og dermed helt og fuldt guddommelig, og han er Marias søn, og dermed fuldt og helt menneskelig.

Det lader vi lige hænge lidt.

Jeg vil godt gå en anden vej ind i dagens fortælling om Jesus. Fortællingen om Jesus, der bliver væk for sine forældre efter påskebesøget i templet i Jerusalem. Den fortælling har en særlig plads hos mig. Jeg kan ikke læse fortællingen uden at komme til at tænke på, at min kone og jeg har oplevet med

begge vore drenge, at de pludselig var væk. Den ene var med sin mormor i Brugsen, og pludselig var han væk. Stor opstandelse og faren rundt for at lede, og min ulykkelige svigermor havde mistet sit barnebarn. Ja, og så havde drengen bare gemt sig for hende ved en af reolerne i Brugsen. Og på et sekund forvandler uro og bekymring sig jo til glæde og lettelse. Der var ikke sket noget.

Den anden af vore drenge blev engang væk i en mine i Østrig, 4-5 år gammel. Og helt på linie med Maria og Josef, så troede vi faktisk også, at han blot var sammen med de andre børn i rejsefølget. Det var først, da vi nåede udgangen af minen, at vi måtte konstatere, at det var han ikke. Eftersøgningen blev sat i gang, og da jeg så endelig fandt ham, da stod han midt imellem en kæmpe gruppe af andre turister. Men han talte ikke vise ord til dem. Han vrælede og sagde en masse – på dansk, selvfølgelig. Desværre var der ikke andre danskere i den gruppe, så både gruppen og han var meget fortabte i forhold til hinanden. Og lettelsen og glæden var stor ved gensynet.

Når jeg fortæller dette, så er det ikke for at gøre mig selv eller mine interessante. Men det er jo helt konkrete hændelser, som rigtig mange forældre har været udsat for. Hvem har ikke oplevet, at det lyder i storcentres højtalere, at 'forældrene til en lille dreng, der hedder Sofus, skal henvende sig i kundeservice, da han savner sine forældre' eller noget lignende. Og jeg ved godt, at der vil være mennesker, der tænker om forældre, der mister deres barn, at de må være 'dybt uansvarlige', og 'hvad med at de koncentrerede sig om barnet i stedet for alt muligt andet' og deslige. Det ville aldrig være sket for mig, er der mennesker, der siger. Der er også dem, der synes, at det må være meget flovt at komme til kundeservice og hente sit barn. Det ved jeg ikke, om det er; men det er en lettelse og en glæde.

Dagens fortælling om Jesus er en beretning om mennesket Jesus og hans familie, der rammer lige ind i utallige familiers erfaring og oplevelser. I kirkens sprog taler vi nogle gange om Jesus, Maria og Josef som *Den hellige familie*. Men den er altså ikke mere hellig, ikke mere løftet op i det guddommelige end, at den i al sin menneskelighed lever, og lever sit liv ud i almenmenneskelige erfaringer. Og så skal vi igen huske på det, jeg tidligere sagde, at det lader vi lige hænge lidt. Det med, at fortællingerne her i Hellig Tre Kongers-tiden viser Jesus i al sin menneskelighed og al sin guddommelighed.

En anden fuldt menneskelig detalje i fortællingen er, at Jesus bebrejdes af hans mor: ”Barn, hvorfor gjorde du sådan mod os? Din far og jeg har ledt efter dig og været ængstelige.” Da vores søn havde gemt sig i Brugsen for sin mormor, fik han ikke skæld ud; men vi fortalte ham alligevel, at det må han altså ikke, for mormor blev meget ked af det. Når lige denne detalje er taget med i fortællingen, tror jeg, at det skyldes to ting. Det skal fastholde os i menneskeligheden i det skete og i Jesusfortællingen. Men jeg tror også, at der er et ordspil mellem Marias ord: ”Din far og jeg har ledt....” og så Jesus svar: ”Hvorfor ledte I efter mig? Vidste I ikke, at jeg bør være hos min fader?” ’Din far’ siger Maria, og Jesus siger ’min far’; men de taler ikke om den samme. Og nu løfter fortællingen os lige pludselig op fra det helt menneskelige til det guddommelige.

Jesus taler jo om Gud Herren som sin far. Jesus er i templet i Jerusalem, Guds hus i folkets midte. Stedet, hvor mennesker drager hen eller vender sig imod i tilbedelse af Den ene sande Gud Herren den almægtige. Stedet hvor Gud og mennesker kan mødes, dog uden at mennesker kan se den guddommelige. Lige på denne plet i Jerusalems geografi mødes det menneskelige og det guddommelige i enhed. Herfra lyder menneskets klage og

jubel til Gud. Salmeteksten fra Bibelen, som jeg læste tidligere lovpriser Guds bolig:

Hvor er din bolig vidunderlig,
 Hærskarers Herre....
 Min sjæl tæres af længsel efter Herrens forgårde....
 Selv spurven finder sig et bo....
 ved dine andre....
 Lykkelige er de, der bor i dit hus,
 til stadighed kan de prise dig....
 En dag i dine forgårde er bedre
 end tusind, jeg selv har valgt.

Mennesker søgte Guds hus for at det menneskelige liv kunne blive omsluttet af det guddommelige uforstyrret, fuldstændig som vi i dag søger kirken og Guds ords forkyndelse. For det er jo også herfra, at Guds velsignelse lyder til mennesker. Så selvfølgelig er Jesus her, som Guds søn i sin faders hus. Menneskebarnet på jord er i Guds hus på jorden, og guddomsbarnet er dermed hos sin far og i Hans guddomsfylde.

Når Jesus siger, at han bør være hos sin far, så må vi ikke forstå det således, at Jesus underkender Josefs rolle i historien. Josef er ikke papfar, og Jesus står ikke og siger: Og du, Josef, kan godt pakke sammen, for du har ikke noget at skulle have sagt, for du er ikke min far. Jesus underkender ikke den store og nødvendige opgave, Josef har som Jesu far. I parentes bemærket, så er det, at Josef sådan set herefter uden videre glider ud af Jesus-fortællingen, ikke en degradering af Josef. Josef er meget vigtig i Jesu menneskelighed, hvilket vi også kan se af fortællingerne om begivenhederne forud for og om Jesu fødsel. Men Jesus påpeger hermed hans – skal vi sige – dobbelte tilhørsforhold. Derfor er Marias 'Din far' og Jesu 'min

far' ikke modsigelser eller modsætninger. Det er fyldestgørelser. Det er pointeringen af både menneskelighed og guddommelighed i al sin fylde og helhed.

I julekalenderen *Juleønsket*, sendt på TV2 i december, finder Julie ud af, at hendes far ikke er hendes far, hendes rigtige far. Og hun har et brændende ønske om at lære sin biologiske far at kende. Det er lidt kompliceret. Og på et tidspunkt ser det faktisk ret så fortvivlende ud med det projekt, og da siger Julie en dag, hvor hun er rigtig ked af det: 'Men jeg *har* jo en far.' Og det er stedfaderen, hun taler om. Julie har ikke behov for, at den ene skal erstatte den anden. Men hun har brug for helheden, fylden, hvori både han er, som er den biologiske far, som hun har sine gener fra, og hvor han også er, som har været faderlig for hende: tørret hendes tårer, kildet hende og nu også bekymrer sig om hendes far-ønske.

I fortællingen om Jesus tror jeg, at Jesus også – vis som han er, barnet, viser os, at vi hører til to steder: hos vores far på jord og hos vores far i Himlen. Eller for nu at gøre det lidt større i sit perspektiv: Vi hører til hos hinanden på jorden i tiden og hos Gud Herren i Himlen i evigheden. Og begge steder hører vi til, forbundet med samme bånd, som gør, at vi om nogle her på jord siger far, mor, søster, bror osv. For vi har samme *far* i Himlen. Dét er ikke fortællingens pointe; men det er et perspektiv af det, i lyset af, hvad denne dreng senere som mand fortalte om sin far.

Og derved lander vi jo igen på jorden, konkret i Jesus-fortællingen, som den fandt sted. Og da står der, og det tror jeg faktisk også er en af fokuspunkterne i fortællingen: "Hans mor gemte alle ordene i sit hjerte."

Igen rammer fortællingen lige ind i almenmenneskeligheden. Der findes nok ikke de forældre, der ikke kan fortælle, hvad deres børn har sagt og gjort tilbage i barndommen, fordi vi har gemt det i vores hjerte. Og der er noget med det, vi tilegner os og oplever, at det, der kun rammer vores hjerne, det kan vi sagtens gå hen og glemme; men det, der også rammer vores hjerte, det står ofte i erindringen i måske resten af livet. Ikke alt, men en del.

Maria er i den lutherske kirke ikke en helgen, og vi dyrker hende ikke som gudsmoderen, som f.eks. i den katolske kirke. Men der er noget ved Maria, vi godt kan tage med os. Blandt andet dette med at gemme Jesu ord i sit hjerte. Lade dem trænge længere ind i kroppen end blot som sete og hørte. Da vil Jesus også vokse i visdom og yndest hos os, for nu at låne nogle ord af evangeliet, og vi vil se, at i ham, i Jesu menneskelighed og guddommelighed ser vi Guds storhed. Guds storhed overfor os. Gud, som vi også må sige om: Han er vores far. Han, som er menneskelig i sin guddommelighed og guddommelig i sin menneskelighed.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.